

Gummirøjserne kalder

10 naturmissioner for
store og små

Horsens
Kommune

I Horsens Kommune er naturen fuld af små eventyr

I dette hæfte finder du 10 naturmissioner, du kan prøve sammen med din familie. I skal op på bakketoppe, ud til fjorden, ned på knæ i skovbunden, på jagt efter kaniner, krabber, fugle og finurlige planter – og måske sove en nat under åben himmel.

Kom ud. Kig ned. Kig op.

Måske får du øje på noget, du aldrig har lagt mærke til før?

Du behøver ikke være naturekspert - bare du er nysgerrig. Og hvis du bliver lidt beskidt undervejs, gør du det helt rigtigt.

Go' tur ud i det grønne!

Bestig et bjerg

Horsens Kommune er mere bakket, end man lige skulle tro. Faktisk kan du finde steder, hvor benene begynder at brokke sig, og udsigten giver dig niv-mig-i-armen-øjeblikke.

Tag på tur til en af kommunens høje toppe. Kig ud over landskabet. Tæl kirker, marker, skove og måske en gravhøj eller to.

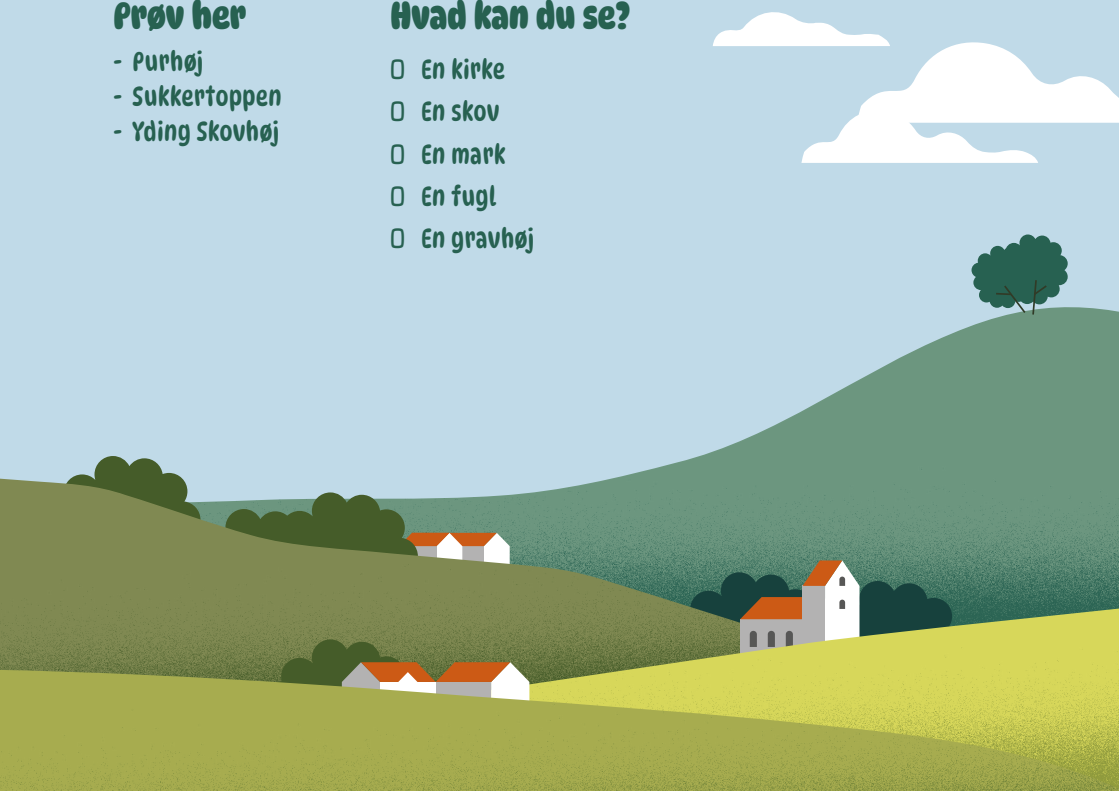
Gravhøje er ikke bare gamle jordbunker med god udsigt. De er hilsner fra mennesker, der levede her for flere tusind år siden. Dengang fandtes der hverken tablets, toastbrød eller termotøj. Til gengæld var de ret gode til at bygge ting, der stadig står her den dag i dag.

Prøv her

- Purhøj
- Sukkertoppen
- Yding Skovhøj

Hvad kan du se?

- ☐ En kirke
- ☐ En skov
- ☐ En mark
- ☐ En fugl
- ☐ En gravhøj

Sov under åben himmel

En shelter er lidt som et hotelværelse - bare uden chokolade på puden, bløde badekåber og håndklæder foldet som svaner.

Til gengæld får du fuglesang, frisk luft, stjerner i loftet og måske en snegl som nabo!

Prøv en af kommunens mange naturskønne sheltere. Det er noget helt særligt at vågne ude i naturen med lyden af vandløb og fuglesang.

Find en shelter

Scan QR-koden for at finde og booke jeres shelter.

Her ses også bålhytter og private sheltere.
Alle kommunens sheltere er gratis.

Sæt kryds, når du pakker tasken:

☐ Sovepose	☐ Tandbørste
☐ Liggeunderlag	☐ Snacks
☐ Lommelygte	☐ Kortspil
☐ Varm trøje	☐ Din yndlingsbamse
☐ Vandflaske	☐ Ekstra strømper

Bonusmission

Lig helt stille i ét minut. Hvor mange lyde kan du høre?

Jeg hørte:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Nak og æd en strand- krabbe

Ja, du læste rigtigt.

Der er masser af strandkrabber i Horsens Fjord. De ligger ikke ligefrem på rad og række og venter på at blive inviteret i suppegryden – men med en snor, en klemme og lidt madding kan du godt lokke dem frem.

Strandkrabber er nogle små, pansrede banditter. De har kløer, attitude og alt for mange ben til at kunne gå normalt. Men de kan blive til en ret god krabbesuppe.

Og vidste du, at der faktisk er en overflod af strandkrabber i Horsens Fjord? Bestanden er ude af balance, fordi der ikke er store fisk til at spise dem - og krabberne æder fiskeæggene! Så hvis du fanger nogle til gryden, kan du spise dem med god samvittighed.

OPSKRIFT

Krabbesuppe

Ingredienser

- En masse krabber, skåret midt igennem
- 200-300 g blandet grønt i små tern fx: gulerod, selleri og porrer.

Gerne en håndfuld strandurter fintsnittet fx: strandbede, strandmælde og strandarve. Du kan også bruge persille.

- 1 brik eller dåse kokosmælk
- 1 brik eller dåse hakkede tomater
- Lidt smør til stegning
- Lidt salt og evt. peber

Sådan gør du

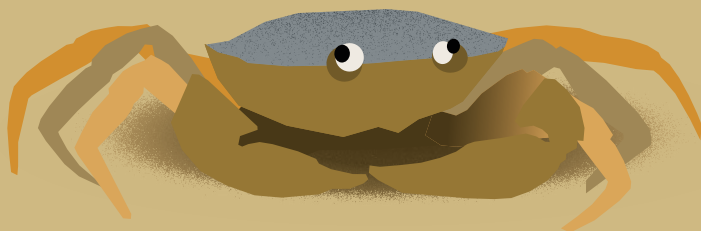
Varm en god klat smør i gryden og tilsæt dine snittede grøntsager. Rør lidt rundt, mens de steger.

Tilsæt tomat og kokos og få det op at koge. Tilsæt dine overskårne krabber, og kog til grøntsagerne er møre. Se dine krabber skifte farve!

Tilsæt dine urter, og lad dem simre med i et par minutter. Smag til med salt og peber.

Nu kan du servere din suppe. Du kan spise krabbekødet, hvis du vil - men de giver også en dejlig smag til suppen, hvis du hellere vil lade være.

Velbekomme!

på jagt efter krible-krable-dyr og finurlige planter

Naturen er fuld af små væsner, der kravler, graver, hopper, flyver og gemmer sig.

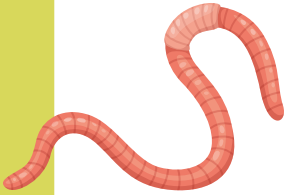
Vend forsigtigt en sten. Kig under et blad. Læg dig ned i græsset og læg øret til. Der sker mere dernede, end man tror.

Måske finder du en bænkebidder med rustning, en regnorm uden ben med fuld fart på eller en bille, der ligner en sort knap med ben.

Brug appen **Seek - by iNaturalist**, og tag på Seek-safari i naturen.

Appen fortæller dig, hvad du har fået øje på. Og dine fund bliver delt med **arter.dk** - så dine opdagelser kan være med til at gøre os klogere på vores vilde natur og biodiversitet.

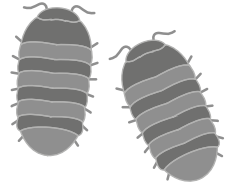

□ Regnorm

□ Hveps

□ Bænkebider

□ Larve

□ Bille

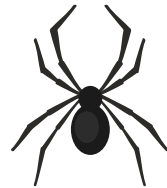
□ Guldsmed

□ Sommerfugl

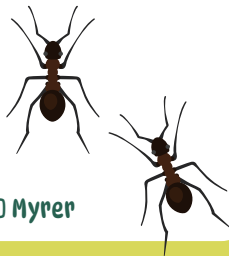
□ Ørentvist

□ Edderkop

□ Mariehøne

□ Myrer

□ Tusindben

Oplev Gudenåen

Gudenåen er Danmarks længste å. Og det er ikke bare noget savlende sludder. Den er lang - virkelig lang.

I Horsens Kommune kan du komme helt tæt på den! Du kan gå ved siden af den, stikke tæerne i den, sejle på den eller kigge efter fugle ved bredden.

Et godt sted at begynde er ved Klostermølle. Her møder du både vand, historie og natur. Munkene brugte i sin tid vandets kræfter til at udvinde energi. Måske kan I finde en gammel møllesten fra dengang?

Hold øje!

Måske kan du spotte en isfugl. Den er lille, hurtig og blå-orange - som en flyvende juvel med travl kalender.

Kig også ude i Klosterkæret, som Gudenåen oversvømmer. Måske kan du spotte en sølvhejre eller andre fede fugle.

Scan QR-koden for at se alle de sjove aktiviteter, du kan lave ved Gudenåen.

Hop i fjorden eller i en badesø

En frisk dukkert er den hurtigste måde at komme i kontakt med naturen på - næsteften at blive spist af en bjørn!

Du kan hoppe i fra en badebro - eller starte forsigtigt med at dyppe en tå. Nogle dage føles vandet blødt og lækkert. Andre dage føles det lidt som at få highfive af en isterning. Begge dele tæller!

Prøv det her

Strande

- Husodde Strand
- Langelinie
- Boller Mole
- Sønderup Strand

Badesøer

- Fyæl Badesø
- Ring Sø

Scan QR-koden for at finde mere info om kommunens mange dejlige bademuligheder.

Husk!
Bad altid sammen med en
voksen. Tjek vand, vejr og
skiltning, før du hopper i.

Spot en sød kanin på Endelave

Endelave er kendt for sine vilde kaniner. De hopper rundt i græsset, gemmer sig i huller og har generelt styr på ø-livet.

Hvis du vil se dem, skal du sætte det kløgtige ben foran. Gå stille. Kig godt efter. Og lad være med at råbe "KANIIIIIN!" lige ind i landskabet - for så er den væk i gepardfart.

Kaninerne er især fremme morgen og aften, når øen bliver lidt mere stille.

Tegn din egen kaninø med huler, stier, græs
og hemmelige gemmesteder.

Sank en spiselig plante

Vidste du, at der vokser små smagsoplevelser lige for næsen af os?

Nogle planter kan faktisk spises. De kan dufte af løg, smage friskt, pynte i en salat eller trylles om til urtesmør, pesto, urtefrikadeller og urtepandekager.

Det kræver hverken kokkehue eller friluftsdiplom at gå på urtejagt. Bare nysgerrige øjne, en voksen ved hånden og lysten til at kigge lidt nærmere på alt det grønne, vi ellers bare går forbi.

I Horsens Kommune er der masser af frodig natur, og især forår og sommer vrirler det med saftige grønne sager, der kan spises.

Se på billederne:
5 urter, som er lette at kende og bruge.

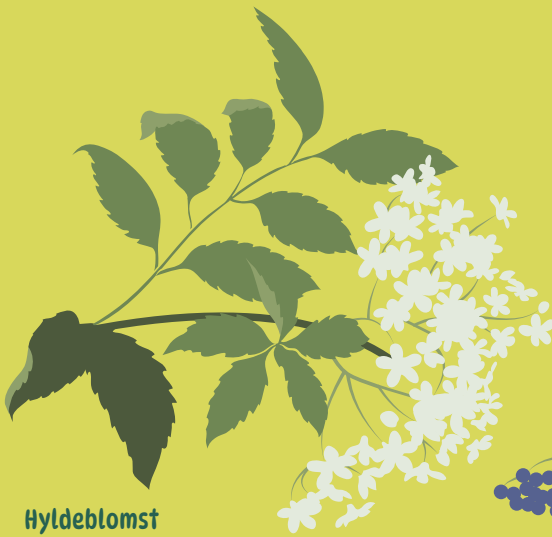
Kan I finde dem?

Mælkebøtte

Skvalderkål

Hyldeblomst

Hyldebær

(OBS! Skal koges i
20 min pga. blåsyre)

Strandbede

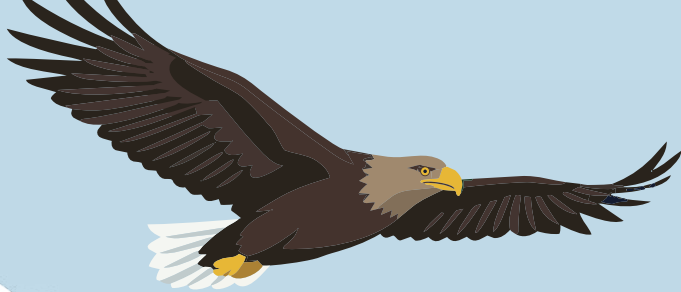
Vigtigt!

Naturen har også sine dobbelt-
gængere. Derfor skal du kun
smage på planter, som en voksen
er helt sikker på.

Så kig, duft, mærk – og spørg en
voksen, før du smager.

Skovmærke

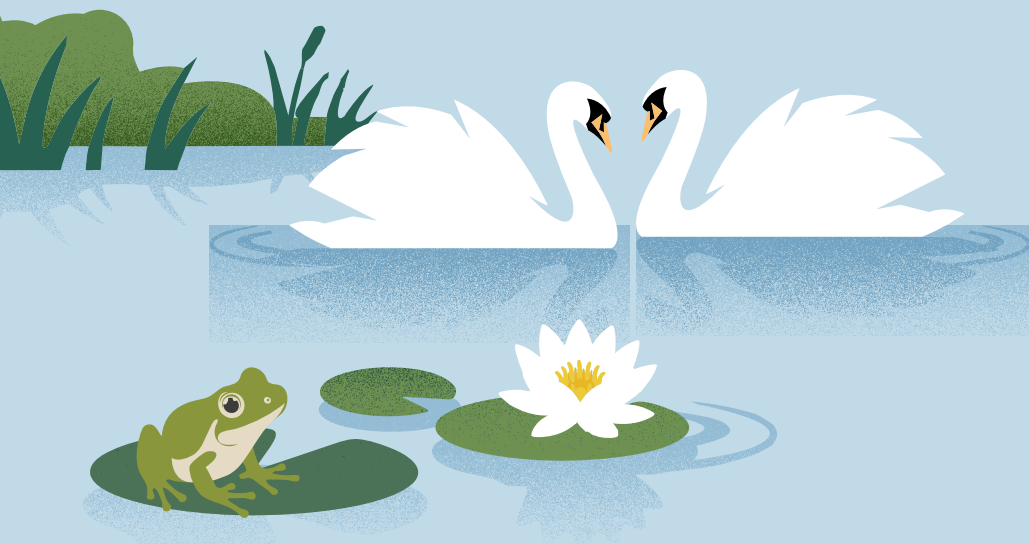

Se en sej fugl

I Horsens Kommune kan du kigge efter fugle ved fjorden, søer, enge og vådområder. Hold øje med svaner, ænder, gæs og den største af dem alle: Havørnen.

Hvis mange gæs og ænder pludselig letter med et vældigt skræp, så kig op på himlen. Måske får du øje på “den flyvende dør”, som er havørnens kælenavn.

Download appen **Merlin ID**. Den kan hjælpe dig med at identificere de fugle, du ser og hører.

fuglereportage

Den sejeste fugl, jeg så, var: _____

Den lavede: _____

Jeg tror, den tænkte: _____

Lav mad over bål

Mad smager bare bedre, når den er lavet over bål. Også når brødet bliver sort i kanten og pandekagen ligner noget, der har været i slåskamp. Det er en del af charmen.

Røg i håret. Dej på fingrene. Mætte munde. Det er friluftsliv - lige i krydderen!

Over bål kan I lave alt fra pandekager, suppe og popcorn til skumfiduser og grøntsager på spyd. Her foreslår vi en vaskeægte bålklassiker: Snobrød.

Dejen er nem at arbejde med, også for små fingre, og smager glimrende både helt alene, med en pølse i midten eller med syltetøj, når den søde tand melder sig. Mums!

Scan QR-koden og find en liste over kommunens mange bålpladser.

OPSKRIFT

Snobrød

Tid: ca. 1½ time

Arbejdstid: ca. 20 minutter

Giver: 6 snobrød

Husk! Tænd bålet i god tid. Snobrød skal helst bages over varme gløder.

Ingredienser

- 25 g smør
- 2½ dl mælk eller et syrnede mælkeprodukt (fx tykmælk)
- 25 g gær
- 2 tsk. sukker
- ¾ tsk. groft salt
- ca. 400 g hvedemel

Sådan gør du

Du starter hjemmefra med at smelte smørret og tilsætte mælken. Lad blandingen blive lun. Hæld den i en skål, og rør gæren ud i den.

Tilsæt sukker, salt og det meste af melet. Ælt dejen godt sammen, dæk skålen til, og lad den hæve et lunt sted i cirka 1 time.

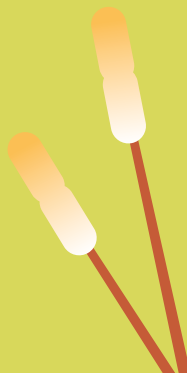
Ved bålpladsen deler du dejen i 6 stykker. Tril dem til lange pølser, og sno dem rundt om hver sin snobrødspind.

Bag snobrødene over gløderne i cirka 10 minutter. Drej pinden undervejs. Brødet er færdigt, når det er gyldent, slipper pinden og ikke længere er klistret i midten.

Velbekomme!

Husk!

Tænd kun bål på godkendte bålpladser.
Hav altid en voksen med.
og sluk bålet helt, når
I er færdige.

Sæt X ud for de ting, du har prøvet

- ☐ Bestig et bjerg
 - ☐ Purhøj
 - ☐ Sukkertoppen
 - ☐ Yding Skovhøj
- ☐ Sov under åben himmel
- ☐ Nak og æd en strandkrabbe
- ☐ På jagt efter krible-krable-dyr og finurlige planter
- ☐ Oplev Gudenåen
- ☐ Hop i fjorden eller i en badesø
- ☐ Spot en sød kanin på Endelave
- ☐ Sank en spiselig plante
- ☐ Se en sej fugl
- ☐ Lav mad over bål

Har du sat
kryds ved dem alle?
Se næste side

Flot – du klarede den!

Bestig et bjerg

Sov under åben himmel

Nak og æd en strandkrabbe

På jagt efter krible-krable-dyr

Oplev Gudenåen

Hop i fjorden eller i en badesø

Spot en sød kanin på Endelave

Sank en spiselig plante

Se en sej fugl

Lav mad over bål

Stop lige op.

Har du været ude - sådan rigtigt ude?

Med vind i håret, jord på knæene og røg i tøjet?

Det er store gummirøjsere at udfylde. Men du gjorde det!

Du har klaret alle 10 naturmissioner i Horsens Kommune.

Tillykke!

Nu mangler du bare at hente din velfortjente naturpræmie. Scan QR-koden, og find ud af, hvordan du får fingrene i den.

Naturen kalder...

Er du klar på mere frisk luft og små eventyr under åben himmel?

På herfinderduhjem.dk/natur kan du finde meget mere inspiration til til de gode naturoplevelser i Horsens Kommune.

Go' tur ud i det grønne!

HER FINDER DU **HJEM**